

Cu privire la Proiectul Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor teritoriale de asistență psihopedagogică, aprobat prin Ordinul MEC nr. 1091/2020.

Subsemnata Pașa Lilia, profesor de biologie, grad didactic superior rog să fie analizate și luate în considerare următoarele sugestii:

1) Cu privire la punctele 4, 5 și 8 din ordin.

- ”Punctul 7 va avea următorul conținut: „7. Cadrele didactice care au acumulat minim 50 % din numărul necesar de credite profesionale pentru gradul solicitat și au obținut în perioada premergătoare atestării cel puțin calificativul „Bine” în toate procesele de evaluare a performanțelor individuale au dreptul să depună cererea pentru conferirea/confirmarea gradului didactic doi”
- ”Punctul 8 va avea următorul conținut: „8. Cadrele didactice care au acumulat minim 50 % din numărul necesar de credite profesionale pentru gradul solicitat și au obținut în perioada premergătoare atestării cel puțin calificativul „Bine” în toate procesele de evaluare a performanțelor individuale au dreptul să depună cererea pentru conferirea gradului didactic unu/superior și pentru confirmarea gradului unu”
- ”Punctul 18 se completează cu lit. h) care va avea următorul conținut: „h) obține în perioada premergătoare atestării calificativul „Foarte bine” în rezultatul evaluărilor performanțelor individuale.”.

În ”Nota de argumentare a ordinului” este scris despre faptul că: ”s-a constatat lipsa unei reglementări clare privind valorificarea evaluărilor interne ale performanțelor profesionale ale cadrelor didactice în perioada premergătoare atestării, desfășurate în cadrul instituțiilor de învățământ”.

Astfel, nu este clar:

- despre care evaluări interne ale performanțelor profesionale ale cadrelor didactice este scris? Cine și cu ce periodicitate efectuează aceste evaluări? Dacă se au în vedere evaluările pentru acordarea sporului salarial pentru performanța prevăzute de Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, atunci țin să menționez că aceasta se referă la doar la sectorul bugetar, nu și la instituțiile private de învățământ în care nu se efectuează plata pentru performanță, respectiv evaluarea dată. Astfel, regulamentul lasă neclară situația profesorilor din învățământul privat. Ceea ce ține de sectorul bugetar cred că este suficient că în rezultatul evaluării performanțelor profesorii primesc sporurile prevăzute de Legea nr. 270/2018 și nu ar trebui suprapuse peste procesul de atestare. În plus, există perioade în care profesorul poate să nu obțină calificativul ”foarte bine” din motivul lipsei motivate de la serviciu o perioadă mai mare sau, în anumite instituții, directorii pun o limită pentru calificativul ”foarte bine”, motivând prin lipsa de finanțe (da! există așa de situații!).

Reieșind din cele expuse, propun excluderea completărilor la punctele 7, 8 și 18 din Regulament, care țin de obligativitatea obținerii anumitor calificate în

rezultatul evaluărilor performanțelor individuale . De altfel, practic ne întoarcem la prevederile regulamentului de două decenii în urmă, când era prevăzut procesul de confirmare în funcție în anul premurgător atestării.

- 2) Cu privire la punctul 9 din proiectul de ordin ”Se completează cu punctul 19¹ și va avea următorul conținut: „19¹. Cadrele didactice sunt în drept să solicite conferirea gradului didactic următor celui deținut, cu titlu de excepție, dacă dețin certificat de competențe digitale, de cel puțin nivelul B2 sau certificat de competențe lingvistice în limba română de cel puțin nivelul C1 pentru cadrele didactice care activează în instituțiile de învățământ cu predare în limba rusă și aleg să desfășoare activitatea didactică la disciplina predată în limba română”.

În Nota de argumentare a ordinului este scris despre faptul că: ”De asemenea, în contextul implementării programelor naționale de formare a competențelor digitale și lingvistice, și în baza standardelor europene (DigCompEdu, CEFR), a devenit relevantă valorificarea certificatelor de competență digitală (nivel B2) și de competență lingvistică (nivel C1) pentru acordarea gradului didactic următor deținut cu titlu de excepție, ca mecanism de stimulare a dezvoltării competențelor strategice pentru sistemul educațional modern.”.

Consider că:

- acordarea unor priorități profesorilor ce predau în școlile alolingve pentru faptul că au însușit limba de stat și au obținut un certificat de competență lingvistică, **discriminează profesorii din școlile cu predare în limba română**;
- nu este clar, cum un profesor de limbă rusă, engleză sau altă limbă va putea desfășura activitatea didactică la disciplina predată în limba română? Poate transdisciplinar, dar oricum dacă vorbim de lecții ele trebuie să corespundă Curricula;
- competențele digitale sunt o necesitate pentru toți profesorii și acestea trebuie valorificate în practica didactică; certificatele în sine nu necesită valorificare, așa cum este scris în nota de argumentare. Pentru certificatele obținute pot fi acordate credite profesionale, dar nu facilitare de accesare la un nou grad cu titlu de excepție.
- să admitem situația: În anul 2026 profesorul a obținut cu titlu de excepție gradul didactic unu pentru deținerea certificatului de competențe digitale și depune, în septembrie, cerere pentru a accede cu titlu de excepție la gradul didactic superior, folosind certificatul de competențe lingvistice. În doi ani consecutivi profesorul va ajunge de la gradul 2 la gradul superior?

Astfel, **propun să nu fie introduse facilitățile prevăzute de punctul 9 din ordin, în primul rând din motiv că dezavantajează profesorii vorbitori nativi de limbă română**. MEC ar trebui să găsească o altă modalitate de stimulare a învățării limbii de stat și nu prin coruperea profesorilor cu facilități în procesul de atestare.

Ar fi bine să fie revizuită obligativitatea de a prezenta ”Copia certificatului de căsătorie/divorț, certificatelor medicale, ordinelor de acordare a concediilor” ori să fie indicat

”după caz”. Dacă cadrul didactic nu dorește ca cei ce vor examina dosarul să cunoască situația sa familială, recentele căsătorii, divorțuri, boli? Consider că obligativitatea prezentării acestor certificate, încalcă dreptul la Viața intimă, familială și privată prevăzut de art. 28 din Constituția Republicii Moldova. Instituția deține ordinile cu privire la concediile de odihnă anuale și certificatele concedii medicale, nu este cazul să fie în dosarul care părăsește incinta școlii.

Punctul 23 din Regulamentul actual prevede: ”Deținătorilor de grade didactice li se eliberează certificate de grad didactic de către Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunaționale în Educație conform modelului aprobat de minister.” Totodată, în practică, CTICE nu eliberează direct certificatele de grad didactic, ci la adresarea școlilor. Astfel, nu toate școlile consideră de cuviință să solicite certificatele pentru profesorii ce s-au atestat. **Propun introducerea în varianta nouă a Regulamentului a obligativității instituțiilor de învățământ să solicite de la CTICE certificatele de grade didactice și să le înmâneze profesorilor într-un anumit termen exact.**

Lilia Pașa.
28.07.2025